

Heteronormativitás

A nemi sztereotípiák azt a benyomást keltik, hogy a férfiasság és a nőiesség két külön világ, melyeket áthághatatlan határok választanak el egymástól. Mindenki vagy férfi, aki a nő ellentétét testesíti meg és egy „nőies nőre” vágyik, vagy pedig nő, aki a férfi ellentéte, és egy „férfias férfira” vágyik. A valóságban azonban mindannyian rendelkezünk „férfi” és „női” képességekkel is. Egy olyan helyzetben, amikor valamilyen tervünket valósítjuk meg – munkahelyi projektet, vagy a lakás berendezését – mindnyájan tanúsítunk valamennyi ésszerűséget, kreativitást, tekintélyt stb. A partnerkapcsolatokban mindnyájan kimutatunk érzelmeket, gondoskodást, gyengédséget. Ugyanígy a nemi életünk sem kizárólag passzív, ha nők vagyunk, vagy csak aktív, ha férfiak. Ez inkább a körülményektől függ.

A heteronormativitás fenntartja azt az elképzelést, hogy a férfiak és a nők két külön világot alkotnak. Ez egy sztereotíp felfogás, amely feltételezi, hogy minden ember heteroszexuális és hogy szexuális viselkedésünk sajátosan az „ellenkező” nemre koncentrál. Mivel azt látjuk, hogy a valóságban ez nem mindig van így, a heteronormativitás, annak érdekében, hogy fenntartsa a férfiasság és nőiesség ellentétes „pólusait”, elismeri, hogy akadnak „kivételek”: férfiak, akik férfiakra vágnak (és férfiatlanok vagy egyenesen nőiesek) és nők, akik nőkre vágnak (és nőietlenek vagy férfiasak), emellett elfogad egy közbülső modellt is: a biszexualitást (az ilyen emberek nőkre és férfiakra is vágnak). Ez a felfogás elfogadja azt a „magyarázatot”, hogy a valóság nem száz százalékig „heteró”, ugyanakkor fenntartja a női és férfi mivolt közti határokat. Azonban még ez az elképzelés sem tükrözi az emberi élet valóságát. Mi, emberek, különbözőek vagyunk – nőkké élünk, vagy férfiakkal, vagy egyedülállóak vagyunk, s különbözőképpen valósítjuk meg az életre vonatkozó terveinket. A „férfiasság” és a „nőiesség” valójában egy kirakójáték darabjai, amelyekből mi állítjuk össze életünk mozaikját körülményeink, vágyaink és tényleges lehetőségeink függvényében. Sajnos miközben ezt tesszük, sokszor korlátokkal, diszkriminációval, vagy akár közvetlen erőszakkal kell megküzdenünk. Különösen a nem heteroszexuális emberek kénytelenek visszautasítással, kirekesztéssel, sőt erőszakkal szembesülni az élet számos területén. Ahhoz, hogy fenn lehessen tartani a kizárólag férfias férfiakból és nőies nőkből álló világ illúzióját, a nem heteroszexuális embereket abnormálisnak vagy másodosztályú állapotúknak tekintik, akiktől megtagadják a családi élethez, a magánszférához, vagy sok esetben az egészségügyi ellátáshoz vagy az egyenlő munkahelyi elbánáshoz való jogot.